

**Київський національний торговельно-економічний
університет**

Вінницький торговельно-економічний інститут

Бібліотека

***Мови рідної
краса***

**Рекомендаційний список літератури до
Дня української писемності та мови**

Інформаційно-бібліографічний відділ бібліотеки

**Вінниця
2020**

*Єдиний скарб у тебе – рідна мова,
Заклятий для сусіднього хижацтва.
Вона твого життя міцна основа,
Певніша над усі скарби й багатства*

П. Куліш

День української писемності та мови – державне свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. За православним календарем – це день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця – послідовника творців слов'янської писемності Кирила та Мефодія.

Це свято встановлено 9 листопада 1997 року Указом Президента № 241/97 «Про День української писемності та мови» на підтримку «ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства».

Традиційно, в День української писемності та мови покладають квіти до пам'ятника Нестору-Літописцю, відзначають найкращих популяризаторів українського слова, заохочують видавництва, які випускають літературу українською мовою, проводять Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика.

А головною традицією свята є радіодиктант національної єдності, який може написати будь-який бажаючий. З кожним роком кількість учасників мовленнєвого флеш-мобу зростає. Традиційно до написання диктанту долучаються відомі люди, політики, художники, студенти та школярі.

1. **Ажнюк Б.** Мовні права: колективні й індивідуальні / Б. Ажнюк // Право України. – 2016. – № 3. – С. 84-93.
2. **Берегова Г.** Актуальність формування культури мовлення в аграрних закладах вищої освіти / Г. Берегова // Вища школа. – 2020. – № 3. – С. 35-44.
3. **Бойко О.** Слова-реалії як носії культури мовної спільноти / О. Бойко // Світоглядні трансформації особистості студента ЗВО: історико-філософські, соціально-правові, мовознавчі та здоров'яформуючі аспекти: збірник тез доповідей VII студентської науково-практичної Інтернет-конференції, 28 лютого 2020 року / гол. ред. Н. Л. Замкова. – Вінниця: РВР ВТЕІ КНТЕУ, 2020. – С. 88-90.
4. **Василенко В.** Зволікання дестабілізує / В. Василенко // Український тиждень. – 2017. – № 18. – С. 23.
5. **Василенко В.** Мова освіти - ключовий фактор єдності та безпеки держави / В. Василенко // Український тиждень. – 2017. – № 46. – С. 8-12.
6. **Верховна Рада** ухвалила мовний закон // Вінницька газета. – 2019. – 26 квіт. – С. 9.
7. **Вихованець І.** Дієслівно-іменниковий тип української мови / І. Вихованець // Українська мова. – 2012. – № 2. – С. 3-10.
8. **Воропаєва Т.** Знову про мову / Т. Воропаєва // Віче. – 2012. – № 17. – С.26-27.
9. **Вуколова В. О.** Основи теорії мовної комунікації [Електронний ресурс]: опорний конспект лекцій / В. О. Вуколова. — Електронні дані. – Вінниця: РВР ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – Систем. вимоги: Acrobat Reader. – Режим доступу: http://10.0.2.150/docs/2017/28_2017/ОТМК ОКЛ.pdf.
10. **Вуколова В. О.** Основи теорії мовної комунікації: опорний конспект лекцій / В. О. Вуколова. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 67 с. + Електронна копія.
11. **Гайдай Д.** Мовне яблуко розбрату / Д. Гайдай // Дзеркало тижня. – 2017. – 16 верес. – С. 1,5.
12. **Галій М. С.** Публічний виступ: мета, види, жанри та вимоги / М. С. Галій // Держава і право: збірник наукових праць. – 2019. – № 83. – С. 14-23.
13. **Галій М. С.** Стадії медіації / М. С. Галій. – Київ: Юридична думка. – С. 3-11. – (Юридичні науки).
14. **Глущик С. В.** Сучасні ділові папери: навч. посіб. / С. В. Глущик, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. – 7-ме вид., випр. – Київ: Літера, 2013. – 416 с.
15. **Гнатюк Л. П.** Українська мова. Особливості практичного застосування: [навч. посіб.] / Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко. – Київ: Знання-Прес, 2006. – 259 с.
16. **Голованова Н. В.** Питання створення ціннісної моделі інформаційної політики у медіапросторі Україна - ЄС / Н. В. Голованова // Збірник

- наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – 2018. – № 2. – С. 60-80.
17. **Головатий С.** Українська мова - інститут державності / С. Головатий // Право України. – 2016. – № 3. – С. 11-62.
18. **Голуб А.** Числа про слова / А. Голуб // Український тиждень. – 2017. – № 18. – С. 17-19.
19. **Городенська К.** Граматичний словник української мови: сполучники / К. Городенська. – Київ ; Херсон : Херсонський державний університет, 2007. – 340 с.
20. **Гриценко Т. Б.** Українська мова за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. Б. Гриценко. — Електронні дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – Систем. вимоги: Acrobat Reader. – Режим доступу: [http://10.0.2.150/docs/CUL/2018/Ukrainska moва za prof. spriam..pdf](http://10.0.2.150/docs/CUL/2018/Ukrainska%20mova%20za%20prof.spryam.pdf).
21. **Гриценко Т. Б.** Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / Т. Б. Гриценко. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 624 с. + Електронна копія.
22. **Гусак О.** Щоб нашій нації не відібрало мову / О. Гусак // Вінницька газета. – 2017. – 17 лют. – С. 5.
23. **Данильчук Т.** Українська стала модною / Т. Данильчук // Вінницька газета. – 2018. – 14 груд. – С. 2.
24. **День української писемності та мови** // Освіта Вінниччини. – 2016. – 11 листоп. – С. 1,2.
25. **Директор** Інституту української мови Павло Гриценко: "Мову зробили політичним товаром. Це злочин проти народу" : розмова з директором Інституту української мови Павлом Гриценком / розмову вела М. Голуб // Урядовий кур'єр. – 2019. – 3 серп. – С. 6.
26. **Етика ділового спілкування** / за ред. Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 344 с.
27. **Загнітко А.** Материнська мова — не полова: за вітром її не розвієш / А. Загнітко // Урядовий кур'єр. – 2020. – 21 лют. – Режим доступу: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/materinska-mova-ne-polova-za-vitrom-yiyi-ne-rozviy/>.
28. **Замкова Н. Л.** Міжмовні відносини і комунікації : монографія / Н. Л. Замкова. – Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2014. – 344 с.
29. **Іваницька Н. Л.** Стратегії й тактики вітчизняної мовної освіти / Н. Л. Іваницька // Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції 25 березня 2016 року. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – С. 36-41.

30. **Іваницька Н. Л.** Формування екологічної культури студентів-філологів засобами українського слова / Н. Л. Іваницька // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць. – Київ-Вінниця : Планер, 2014. – С. 259-263.
31. **Ісаєнко Т.** Риторика в системі підготовки фахівців із документознавства та інформаційної діяльності / Т. Ісаєнко, В. Мартинюк // Вісник Книжкової палати. – 2017. – № 9. – С. 35-38.
32. **Клочко Р.** Мова не на часі. Становище української мови в Радянській Україні (1960-1070- ті роки) / Р. Клочко // Дзеркало тижня. – 2019. – 20 лип. – С. 15.
33. **Ковалів І.** Кому мова ріже язика? / І. Ковалів // Урядовий кур'єр. – 2017. – 19 верес. – С. 4.
34. **Кожевніков В.** Сувора розмова про "язик" і мову / В. Кожевніков. – Київ : Панмедія, 2015. – 64 с.
35. **Козак В.** Проблеми застосування української мови в обліку / В. Козак // Бухгалтерський облік і аудит. – 2018. – № 3. – С. 27-33.
36. **Козюбра М.** Неухильне дотримання Конституції - запорука дієвості мовної політики в Україні / М. Козюбра // Право України. – 2016. – № 3. – С. 63-73.
37. **Концепція** державної мовної політики в Україні // Право України. – 2016. – № 3. – С. 94-102.
38. **Корж А. В.** Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. / А. В. Корж. – 2-ге вид. – Київ : КНТ ; ЦУЛ, 2017. – 295 с.
39. **Короденко М.** Мова об'єднує : [інтерв'ю з дир. Ін-ту філолог. Київ . нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка Григорієм Семенюком] / М. Короденко // Освіта України. – 2016. – 14 листоп. – С. 6.
40. **Косенко Н.** Сучасне українське ділове мовлення : навч. посіб., довідник / Н. Косенко, Т. Вакуленко. – Харків : ВД "Школа", 2010. – 416 с.
41. **Крамар О.** Уникнути ірландизації / О. Крамар // Український тиждень. – 2018. – № 34. – С. 22-25.
42. **Критська В.** "Грамаічний словник української літературної мови. Словозміна" в теорії та практиці сучасного мовознавства / В. Критська // Українська мова. – 2013. – № 1. – С. 3-19.
43. **Кубів С.** Українська мова як державна - єднальний чинник нової політичної нації / С. Кубів // Право України. – 2016. – № 3. – С. 9-10.
44. **Кузьоменська Л.** Мовна дійсність епохи масової культури / Л. Кузьоменська // Вища освіта України. – 2019. – № 2. – С. 77-82.
45. **Кулик Н.** Батько українського правопису / Н. Кулик // Освіта України. – 2018. – 10 верес. – С. 14-15.

46. **Кулик Н.** Воскреслий із мертвих / Н. Кулик // Освіта України. – 2018. – 17 верес. – С. 14-15.
47. **Кулик Н.** Поборник української освіти / Н. Кулик // Освіта України. – 2019. – 22 лип. – С. 14-15.
48. **Кулик Н.** Творець фонетичного правопису / Н. Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 23 груд. – С. 14-15.
49. **Лаврик В. В.** Настольная книга делового человека / В. В. Лаврик, Ю. В. Романишина. – Донецк : Новый Мир, 2010. – 560 с.
50. **Лепская Л.** "Мовний" закон: крапки над "і" розставить час / Л. Лепская // Віче. – 2012. – №17. – С. 24-25.
51. **Лизанчук В.** Антизросійщення, або Ще раз про мову / В. Лизанчук // Дзеркало тижня. – 2016. – 2 лип. – С. 13.
52. **Листопад О.** День української мови - щодня! / О. Листопад // Урядовий кур'єр. – 2016. – 9 листоп. – С. 5.
53. **Ляшенко Л.** Роль мов і вищої освіти в національній ідентифікації молоді (Ірландія та Україна) / Л. Ляшенко, Н. Соловей // Вища освіта України. – 2018. – № 4. – С. 75-77.
54. **Малко Р.** Сплутані карти / Р. Малко // Український тиждень. – 2017. – № 18. – С. 20-22.
55. **Мартінова Л. Б.** Українська мова (за професійним спрямуванням) [Електронний ресурс]: опорний конспект лекцій / Л. Б. Мартінова, Н. С. Смагло. — Електронні дані. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – Систем. вимоги: Acrobat Reader. – Режим доступу: [http://10.0.2.150/docs/2017/56_2017/Ukrainska mova \(za prof. spriam.\).pdf](http://10.0.2.150/docs/2017/56_2017/Ukrainska%20mova%20(za%20prof.%20spriam.).pdf).
56. **Мартінова Л. Б.** Українська мова (за професійним спрямуванням): опорний конспект лекцій / Л. Б. Мартінова, Н. С. Смагло. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 69 с. + Електронна копія.
57. **Матвіяс І. Г.** Регіональна лексика в колишньому східноукраїнському варіанті літературної мови / І. Г. Матвіяс // Мовознавство. – 2014. – № 6. – С. 24-30.
58. **Михайло Слабошпицький:** Запит на українську мову в суспільстві - величезний: інтерв'ю з головою Координаційної ради конкурсу з української мови, письменником, літературознацем Михайлом Слабошпицьким / спілкувалася С. Галата // Сучасна освіта України. – 2019. – 4 листоп. – С. 10.
59. **Міжнародний** день рідної мови // Освіта Вінниччини. – 2017. – 24 лют. – С. 1.
60. **Нахманович В.** Феномен "Свободи": Виборці радикальних націоналістів у дзеркалі соціології / В. Нахманович. – Київ : КМІС, 2016. – 224 с. : фото.
61. **Німчук В.** "Кодифікувати" нові літературні мови? Зберегти й захистити українські говори! / В. Німчук // Українська мова. – 2013. – № 3. – С. 3-26.

62. **Олесенко А.** Функціонально-комунікативні аспекти сленгу як мовного та мовленнєвого явища / А. Олесенко // Світоглядні трансформації особистості студента ЗВО: історико-філософські, соціально-правові, мовознавчі та здоров'яформуючі аспекти : збірник тез доповідей VII студентської науково-практичної Інтернет-конференції, 28 лютого 2020 року / гол. ред. Н. Л. Замкова. – Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2020. – С. 113-115.
63. **Очкань Г. О.** Система інноваційних методів як засіб реалізації диференційованого навчання на заняттях української мови / Г. О. Очкань // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць. – Київ-Вінниця : Планер, 2014. – С. 119-122.
64. **Паславська І. Б.** Комунікативна компетенція як домінуюча складова професіоналізму / І. Б. Паславська // Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України : збірник наукових праць III Міжнародної науково-практичної конференції 20-22 травня 2015 року. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2015. – Ч. 2. – С.553-559.
65. **Пашинська Л.** Напрями дослідження неофраземіки в сучасній лінгвістиці / Л. Пашинська // Українська мова. – 2012. – № 2. – С. 87-96.
66. **Плотницька І. М.** Поняття "мовна особистість" публічного управлінця в українських і зарубіжних джерелах / І. М. Плотницька, Д. Ю. Мостова // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України. – 2018. – № 1. – С. 122-136.
67. **Подоляк І.** Божевілля / І. Подоляк // Український тиждень. – 2017. – № 18. – С. 15-16.
68. **Подолянська Н. О.** Історичні умови формування державної мовної політики США та її вплив на розвиток мовної освіти / Н. О. Подолянська // Професійна освіта: проблеми і перспективи : збірник наукових праць. – Київ : ІМА-прес, 2014. – С. 141-147.
69. **Рицар Б. Є.** Експертування стандартів на терміни та визначення понять: нормативне підґрунтя та практична реалізація / Б. Є. Рицар, Р. Т. Мисак // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2020. – № 3. – С. 53-59.
70. **Симонова К.** Граматичні категорії дієслова: основні підходи до вивчення / К. Симонова // Українська мова. – 2012. – № 2. – С. 34-44.
71. **Славинський М.** "Є в книгах незмірна глибина..." / М. Славинський // Науковий світ. – 2010. – №11. – С. 15-17.
72. **Сорока В.** Наша мова - не "вчорашня" : розмова з дир. департ. вищ. осв. МОН України Олегом Шаровим / В. Сорока ; спілкувався М. Короденко // Освіта України. – 2017. – 24 квіт. – С. 14-15.
73. **Степаненко М.** Олесь Гончар - історик, теоретик, практик української лексикографії / М. Степаненко // Українська мова. – 2013. – № 3. – С. 27-38.

74. **Стишов О. А.** Основні джерела поповнення фразеологічного складу української мови кінця ХХ - початку ХХІ століть / О. А. Стишов // Мовознавство. – 2015. – № 1. – С. 33-46.
75. **Тараненко О. О.** Словотворення української мови в аспекті її сучасних системно-нормотворчих тенденцій (кінець ХХ - початок ХХІ ст.). / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2015. – № 1. – С. 3-32.
76. **Тараненко О. О.** Формування нової системи соціальних цінностей і пріоритетів українського суспільства (на матеріалах української мови кінця ХХ - початку ХХІ ст.). / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2014. – № 5. – С. 14-34.
77. **Цимбал Я.** Виберіть українську / Я. Цимбал // Український тиждень. – 2017. – № 5. – С. 46.
78. **Чабан М.** Він усе життя збирав слова / М. Чабан // Урядовий кур'єр. – 2017. – 14 груд. – С. 7.
79. **Чемеркін С.** Наукова комунікація в сучасній українській лінгвістиці / С. Чемеркін // Українська мова. – 2013. – № 3. – С. 85-93.
80. **Черній Г. В.** Філософія мови [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій / Г. В. Черній. — Електронні дані. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – Систем. вимоги: Acrobat Reader. – Режим доступу: http://10.0.2.150/docs/74_2016/Filosofia_movy_OKL.pdf.
81. **Черній Г. В.** Філософія мови : опорний конспект лекцій / Г. В. Черній. – Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – 63 с. + Електронна копія.
82. **Шабат-Савка С.** Категорія комунікативної інтенції: типові вияви та синтаксична реалізація в сучасній українській мові / С. Шабат-Савка // Українська мова. – 2013. – № 1. – С. 104-114.
83. **Шевченко В.** Становлення інституту державної мови в Україні / В. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2019. – № 3. – С. 241-245.
84. **Шевчук С. В.** Українське ділове мовлення : навч. посіб. / С. В. Шевчук. – 8-ме вид., виправ. і допов. – Київ : Алерта, 2015. – 308 с.
85. **Юрченко М.** Повсякденний інструмент боротьби за державність / М. Юрченко // Урядовий кур'єр. – 2017. – 30 верес. – С. 3.
86. **Якубовська М.** Культурологічна модель формування молодіжного середовища у системі сучасної інноваційної складової педагогічної системи / М. Якубовська // Вища школа. – 2019. – № 8. – С. 42-49.

Підготувала завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Карпусь Л.В.